

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3181/2022. (IV. 22.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Zalaegerszegi Törvényszék 3.Pkf.20.820/2020/2. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. A jogi képviselővel (dr. Kovács Loránt ügyvéd) eljáró indítványozó (a perújítási eljárásban: perújító kötelezett) az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. § alapján nyújtott be alkotmányjogi panaszt, amelyben a Zalaegerszegi Törvényszék 3.Pkf.20.820/2020/2. számú végzése és a Nagykanizsai Járásbíróság 11.P.20.505/2020/4. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte az Alkotmánybíróságtól.
- [2] Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló perújítási eljárásban megállapított tényállás szerint a perújító kötelezett (indítványozó) 2006-ban kötött kölcsönszerződést a perújított jogosult jogelődjével. Az indítványozó egy idő után nem tudta fizetni a kölcsön törlesztő részleteit, ezért a perújított jogosult fizetési meghagyás kibocsátását kérte vele szemben 962 794 Ft és járulékai iránt. A fizetési meghagyás – amelyet az indítványozónak 2018. szeptember 27-én kézbesítettek – ellentmondás hiányában 2018. október 13. napján jogerőre emelkedett, majd az indítványozóval szemben a követelés behajtása céljából végrehajtási eljárás indult. Az indítványozó a jogerős fizetési meghagyással szemben 2020. augusztus 31. napján a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 393. § a) pontjára alapított perújítási kérelmet terjesztett elő. Érvelése szerint a jogerős fizetési meghagyás megalapozatlan, mivel a kölcsönszerződés felmondását tartalmazó okiratot a perújított jogosult jogelődje nem küldte meg neki, ahogy a követelés engedményezéséről sem értesítették. Arra hivatkozott, hogy csak a perújított jogosult által 2020. május 28-án megküldött iratokból szerzett tudomást arról, hogy a felmondást nem közölték vele, ez tette lehetővé perújítási kérelmének előterjesztését, melyben a követelés elévülését is állította.
- [3] Az elsőfokú bíróság az indítványozó perújítási kérelmét, mint érdemi tárgyalásra alkalmatlant, elutasította. Indokolása szerint a perújító kötelezett a fizetési meghagyásos eljárás során, de azt megelőzően sem volt elzárva attól a lehetőségtől, hogy az iratokat a perújított jogosulttól beszerezze, vagy tőle az iratok kiadását kérje, illetve ellentmondásban az iratok hiányára, vagy a követelés elévülésére hivatkozzon. Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a perújító kötelezett mindezt elmulasztotta, a fizetési meghagyással szemben ellentmondást nem terjesztett elő, ez pedig a bírósági gyakorlat szerint a perújítási eljárásban olyan önhibának minősül, amelyre tekintettel eredményesen perújítási kérelmet sem terjeszthet elő arra hivatkozással, hogy a perújítási határidőt az iratok részére történő megküldésétől kell számítani. Az indítványozó fellebbezése folytán másodfokon eljáró Zalaegerszegi Törvényszék az elsőfokú határozatot 3.Pkf.20.820/2020/2. számú végzésével helybenhagyta, a döntéssel és annak indokolásával mindenben egyetértett. A fellebbezésben foglaltakra figyelemmel rögzítette, hogy a fizetési meghagyásos eljárásról szóló 2009. évi L. törvény 40. § (1) bekezdés értelmében jogerős fizetési meghagyással szemben a Pp. szabályai szerint van helye perújításnak, ezért a perújítás megengedhetősége körében az önhiba hiányát a Pp. 394. § (1) bekezdés alapján a fizetési meghagyással szemben előterjesztett perújítási kérelem esetében is vizsgálni kell.
- [4] A jogi képviselővel eljáró indítványozó az első- és másodfokon hozott végzések ellen benyújtott, és az Alkotmánybíróság főttkárának felhívására kiegészített alkotmányjogi panaszában jogorvoslathoz való jogának sérelmére hivatkozott. Állítása szerint nem ismerte a fizetési meghagyásos eljárás szabályait, így nem tudta, hogy a közjegyző a jogosult követelésének vizsgálata nélkül bocsátja ki a fizetési meghagyást, ő pedig laikusként nem rendelkezett olyan ismeretekkel, amelyek a követelés jogcímének,összepszerűségének elbírálásához szükségesek. Hivatkozott arra is, hogy nem kapott tájékoztatást arra vonatkozóan, ha nem él ellentmondással, perújítási kérelmet sem nyújthat be. Álláspontja szerint a Pp. 394. § (1) bekezdésében használt ellentmondás kife-

jezés kizárólag a bírósági meghagyással szemben előterjeszhető ellentmondásra (Pp. 182. §) vonatkozik, ebből következően nem tekinthető önhibának, hogy nem élt ellentmondással a fizetési meghagyással szemben, az önhiba hiánya jogerős fizetési meghagyás esetében a perújítás megengedhetőségének nem feltétele. Az indítványozó szerint az ellentmondás hiányában jogerőre emelkedett fizetési meghagyás ellen benyújtott, új tényre, bizonyítékra alapított perújítási kérelmét önhiba miatt elutasító döntésével a bíróság megfosztotta a Pp. 398. § (1) bekezdésében biztosított jogorvoslat lehetőségétől.

- [5] 2. Az Alkotmánybíróságnak az Abtv. 56. §-a alapján mindenekelőtt azt kellett megvizsgálnia, hogy az alkotmányjogi panasz a befogadhatóság törvényi feltételeinek eleget tesz-e.
- [6] Az Abtv. 27. § (1) bekezdés szerint az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *d*) pontja alapján alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés *a*) az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti vagy hatáskörét az Alaptörvénybe ütközően korlátozza, és *b*) az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva. Az Abtv. 30. § (1) bekezdése szerint az alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntéstől számított hatvan napon belül lehet írásban benyújtani. Ezen törvényi feltételeknek a támadott bírói döntések közül a Zalaegerszegi Törvényszék végzése felel meg, ezért a befogadhatóság további feltételeinek vizsgálatát erre vonatkozóan folytatta le az Alkotmánybíróság.
- [7] Az Alkotmánybíróság jelen ügyben is emlékeztet arra, hogy következetes gyakorlata szerint „[a]z Alkotmánybíróság az Alaptörvény 24. cikkének (1) bekezdése alapján az Alaptörvény védelmének legfőbb szerve. A (2) bekezdés *d*) pontja értelmében alkotmányjogi panasz alapján felülvizsgálja a bírói döntésnek az Alaptörvénnyel való összhangját. Az alkotmányjogi panasz jellegének megfelelően a testület hatáskörébe a bírói döntéseknek kizárólag az alkotmányossági szempontú vizsgálata tartozik. Ebből következően az alkotmányjogi panasz nem tekinthető a bírósági szervezeten belül jogorvoslattal (már) nem támadható bírói határozatok által okozott valamennyi jogsérelem orvoslása eszközének, azaz ez a jogvédelem nem jelenti a rendes bíróságok jogalkalmazási gyakorlatának általános felülvizsgálatát, aminek következtében az Alkotmánybíróság burkoltan negyedfokú bírósággá válna.” {3198/2013. (X. 22.) AB végzés, Indokolás [22]} Az Alkotmánybíróság tehát a bírói döntéssel szemben benyújtott alkotmányjogi panasz intézményén keresztül is az Alaptörvényt, és az abban elismert jogokat oltalmazhatja {lásd pl. 3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [13]}, a bírói döntések alkotmányossági szempontú vizsgálata tartozik a hatáskörébe, a bírói döntésben megjelenő jogértelmezés Alaptörvénnyel való összhangját vizsgálhatja, és ha szükséges, döntésével a jogértelmezés alkotmányos kereteinek meghatározásával az Alaptörvényben biztosított jogokat védi {3257/2020. (VII. 3.) AB határozat, Indokolás [23]}. Mindebből következik, hogy „a bírói döntés alaptörvény-ellenességének vizsgálata során az Alkotmánybíróság attól is tartózkodik, hogy a bíróságok felülbírálati jogköréhez tartozó, szakjogi vagy kizárólag törvényértelmezési kérdésekben állást foglaljon” {lásd pl. 3003/2012. (VI. 21.) AB végzés, Indokolás [4]; 3241/2020. (VII. 1.) AB végzés, Indokolás [37]}.
- [8] Az Abtv. 52. § (2) bekezdése értelmében az Alkotmánybíróság a bírói döntések alkotmányossági felülbírálatára biztosított hatáskörét kérelemre, és – néhány kivételtől eltekintve – a kérelem keretei között gyakorolja. Az Abtv. 52. § (1) bekezdése szerint ezért az indítványnak határozott kérelmet kell tartalmaznia. Az Abtv. 52. § (1b) bekezdés alapján a kérelem akkor határozott, ha egyértelműen megjelöli az *a*)–*f*) pontokban foglaltakat, így – többek között – indokolást arra nézve, hogy a sérelmezett bírói döntés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezéseivel [*e*] pont]. Mivel az Alkotmánybíróság érdemi vizsgálata csak az indítványban megjelölt alkotmányossági kérdésre vonatkozhat [Abtv. 52. § (2) bekezdés], erre tekintettel is szükséges, hogy az indítványozó bemutassa és alkotmányjogilag értékelhető érvekkel alátámassza azt a szerinte fennálló ellentétet, amely az Alaptörvény megsérteni vélt rendelkezésének alkotmányos tartalma és a támadott bírói döntés között fennáll.
- [9] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdés sérelmét állító indítvány a főtítkári felhívás ellenére sem tartalmaz alkotmányjogilag értékelhető, ezen keresztül az érdemi alkotmányossági vizsgálat kereteit meghatározó indokolt kérelmet. Az Alkotmánybíróság megítélése szerint az indítványozó csupán megjelölte az Alaptörvény megsérteni vélt rendelkezését, de nem hivatkozott és nem is volt tekintettel annak alkotmányos tartalmára, így nélkülözi az indítvány annak kifejtését, hogy a támadott másodfokú végzés milyen alkotmányossági összefüggésben van a jogorvoslathoz való jog alkotmányos tartalmával. Alkotmányossági összefüggések, érvek, indokok hiányában az indítványozónak a támadott végzéssel szemben felhozott ki-

fogásai törvényességi, szakjogi jellegűek, amelyek tárgyában az Alkotmánybíróság nem dönthet. Az Alkotmánybíróság rámutat, hogy „önmagában az a körülmény, hogy az indítványozó nem ért egyet a bíróságok döntésével és annak indokolásával, nem elégséges érv a támadott döntés alaptörvény-ellenességének alátámasztására” {3364/2017. (XII. 22.) AB végzés, Indokolás [21]}. A megsérteni vélt alaptörvényi rendelkezés sérelmének állítása önmagában nem alapozza meg az alkotmányosság vizsgálatot, ehhez az is szükséges, hogy az indítványozó bemutassa a támadott bírói döntés és a megjelölt alaptörvényi rendelkezés tartalma közötti ellentétet, azaz a támadott ítélet által okozott alapjogi sérelmet {lásd pl. 3053/2019. (III. 14.) AB végzés, Indokolás [12]}. Alkotmányossági összefüggéseket bemutató, érdemi vizsgálatot megalapozó „[i]ndokolás hiányában a kérelem nem felel meg határozottság Abtv. 52. § (1b) bekezdésében írt követelményének, annak elbírálására nincs lehetőség” {lásd pl. 34/2014. (XI. 14.) AB határozat, Indokolás [212]; 3058/2016. (III. 22.) AB végzés, Indokolás [11]}.

- [10] Rámutat továbbá az Alkotmánybíróság arra, hogy értelmezésében a jogorvoslathoz való alapjog alkotmányos védelmi köre a rendes, azaz a jogerőre még nem emelkedett határozatokkal szemben igénybe vehető jogorvoslatokra terjed ki. Az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében meghatározott jogorvoslathoz való jog csupán azt a követelményt támasztja, hogy az első fokon meghozott érdemi bírói döntésekkel szemben magasabb fórumhoz lehessen fordulni, illetve a hatósági döntésekkel szemben biztosított legyen a bírói út {lásd 36/2013. (XII. 5.) AB határozat, Indokolás [60]}. A jogorvoslathoz való jog tehát nem követeli meg a rendkívüli perorvoslati rendszer létét {3202/2017. (VII. 21.) AB végzés, Indokolás [13]}, védelmi köre nem terjed ki a rendkívüli, azaz a jogerős határozatokkal szemben igénybe vehető jogorvoslatokra, így a perújításra sem {lásd pl. 3233/2016. (XI. 18.) AB végzés, Indokolás [16]; 3025/2016. (II. 23.) AB határozat, Indokolás [24]; 3257/2020. (VII. 3.) AB határozat, Indokolás [20]}. A perújítási eljárás esetleges elmaradása, a perújítási kérelem elutasítása – érdemi összefüggés hiányában – nem alapozza meg a jogorvoslathoz való jog sérelmét {lásd pl. 3300/2017. (XI. 20.) AB végzés, Indokolás [53]; 3098/2019. (V. 17.) AB határozat, Indokolás [22]}. Az indítványozó a perújítás megengedhetősége tárgyában hozott elsőfokú végzés ellen egyébként jogorvoslattal élhetett, benyújtott fellebbezését a másodfokú bíróság érdemben el is bírálta, ezért a fentiekre is figyelemmel a jogorvoslathoz való jog sérelme jelen esetben nem merül fel.
- [11] 3. Mindezekre tekintettel az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt – figyelemmel az Abtv. 52. § (1b) bekezdés e) pontjában foglaltakra – az Alkotmánybíróság Ügyrendjének 30. § (2) bekezdés h) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2022. március 29.

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
tanácsvezető, előadó alkotmánybíró

Dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Salamon László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szabó Marcel s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/963/2021.

